

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

NÁRODNÍ STÁLÁ KONFERENCE

KONTROLA PLNĚNÍ USNESENÍ Z 22. ZASEDÁNÍ

Datum zasedání: 20. října 2023

Místo: Akademie veřejného investování MMR, Staroměstské náměstí 6, 110 00 Praha 1

Je povinností příjemce vyhodnotit rizika přijímaných doporučení pro jejich realizaci.

Akce je pořádána/spolupořádána Národním orgánem pro koordinaci v rámci projektu:

OPTP 2021–2027, projekt Osobní náklady zaměstnanců implementujících DoP na MMR II, CZ.07.01.01/00/22_001/0000139

Na 22. NSK bylo přijato celkem 6 usnesení.

Usnesení NSK č. NSK-10/2023 šlo o schválení klíče pro 95. a 96. výzvu IROP – Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče SC 4.1. Výzvy byly vyhlášeny.

Usnesení NSK č. NSK-11/2023 vzalo na vědomí aktuální informace z regionální politiky.

Usnesení NSK č. NSK- 12/2023 vzalo na vědomí stav implementace Politiky soudržnosti 2021–2027.

Usnesení NSK č. NSK- 13/2023 vzalo na vědomí vystoupení řídicích orgánů – naplňování ÚDOP.

Usnesení NSK č. NSK-14/2023 vzalo na vědomí aktuální stav Národního plánu obnovy a komponent související s územní dimenzí.

Usnesení NSK č. NSK-15/2023 vzalo na vědomí informace územních partnerů v bodech 1-9 a 11.

K bodu 10 proběhlo na místě hlasování s výsledkem: pro 24, proti 6, zdrželo se 25 z aktuálně 55 přítomných členů NSK. Usnesení v tomto bodě nebylo přijato.

K jednotlivým bodům proběhla diskuze na zasedání.

Dodatečná reakce k jednotlivým bodům:

- 1) Územní partneři navrhuji MMR prověřit možnost lepšího zacílení a zpřesnění definice HSOÚ, a to v rámci plánované aktualizace SRR.

Definice HSOÚ byla v minulosti s územními partnery, především se zástupci krajů, podrobně konzultována a použité ukazatele vymezení na úrovni ORP byly odsouhlaseny. Taktéž byly odsouhlasena kritéria vymezení území bývalých vojenských újezdů.

MMR se nebrání další diskusi na toto téma pro tvorbu nové SRR. Při případném návrhu nových ukazatelů ze strany územních partnerů je třeba dodržet základní kritéria dat: delší časová řada, data za standardní územní jednotky (včetně rozpadu i na nižší územní jednotky (ideálně až na obce), věrohodný zdroj dat, pokrytí celé ČR.

- 2) Územní partneři žádají MMR o modelovou analýzu aplikace správních jednotek POÚ na

Zástupce Ministerstva vnitra na místě informoval, že se připravuje materiál o POÚ. Uvažuje se o rozšíření obcí s POÚ na cca 600 za situace, pokud by se významná část přenesených kompetencí (zhruba 50 % z identifikovaných cca 150) realizovaných jedničkovými obcemi na ně převedla. Postoj svazů reprezentující obce a rezortů je k této úpravě zdrženlivý. V minulosti (cca před 10 lety) MV uvažovalo o opuštění této úrovně a rovněž některé kraje, jak vyplynulo

Akce je pořádána/spolupořádána Národním orgánem pro koordinaci v rámci projektu:

OPTP 2021–2027, projekt Osobní náklady zaměstnanců implementujících DoP na MMR II, CZ.07.01.01/00/22_001/0000139

z jejich stanovisek při nedávné novele zákona o obcích, ji považují za nadbytečnou. Oproti obcím I. typu mají POU jen 4 kompetence navíc. Perspektiva budoucnosti POU je tedy otevřená. Dle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu, je vrstva POU chápána jako doplňková a odvozená (skladebná) vůči ORP.

Z analýzy MV založené na pohybu obyvatel (mobilní data) vyplývá, že POU nepředstavují funkční mikroregiony, tj. nevznikají přirozeně, jádra si kolem sebe nevytváří zázemí. Centra plní pro své okolí jen některé základní funkce (maloobchod), nejsou centry lokálního trhu práce. Obce POU a jejich správní území je možné z výše uvedeného označit pouze za submikroregiony. Pro potřeby regionální politiky či regionálního rozvoje tato správní vrstva není vhodná.

- 3) Územní partneři požadují, aby subjekty, které nebyly prokazatelně založeny za účelem zisku (kraje, města, obce, církevní organizace, organizace veřejné prospěšnosti), nebyly z hlediska veřejné podpory vnímány jako velký podnik.

Vyplývá z evropské legislativy.

- 4) Územní partneři vyzývají NSA ke zjednodušení dotačních podmínek a zrychlení administrace dotací NSA a předložení reálného harmonogramu výzev na další rok.

Národní sportovní agentuře (NSA) je samostatná organizační složka státu, která níže osvětlila, dovysvětlila situaci a reagovala se závěrem, že vše splňuje.

1. Národní sportovní agentura poskytuje dotace ze státního rozpočtu dle zvl. zákona, tj. zákona č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu, musíme tedy v úvodu konstatovat, že agenda úplně nesouvisí s problematikou, kterou se zabývá Národní stála konference – „Jde o platformu, která plní základní podmínku pro partnerství pro fondy EU. Přispívá k zajištění vzájemné provázanosti a koordinace státu a regionů (územních partnerů) při implementaci územní dimenze a realizaci Dohody o partnerství a programů spolufinancovaných z ESI fondů. Konference je v souladu se Strategií regionálního rozvoje ČR.“ a je potřeba to tak i vnímat, že podpora sportu není a nesouvisí s regionální podporou a provázaností s ESI fondů
2. Národní sportovní agentura se řídí pro vyhlášení výzev schválenými Programy v souladu s § 12 zákona č. 218/2001 Sb. o rozpočtových pravidlech a dále následujících §§ 13 a 14 rozpočtových pravidlech, což je odlišný proces a podmínky od poskytování podpor, dotací ze ESI fondů. Poskytování dotací se dále řídí ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb. správní řád.
3. Jsme přesvědčeni, že Národní sportovní agentura v rámci svých výzev definuje podmínky, tak jak ji jednak ukládá Program dle předchozího bodu a především, jak to je nezbytné pro vymezení zákonných podmínek §14 až 14q rozpočtových pravidel a neméně podmínky vyplývající a naplňující správní řízení. Což v důsledku vyžaduje mít dotační výzvy a Programy více rozpracovány.

Akce je pořádána/spolupořádána Národním orgánem pro koordinaci v rámci projektu:

OPTP 2021–2027, projekt Osobní náklady zaměstnanců implementujících DoP na MMR II, CZ.07.01.01/00/22_001/0000139

4. Neméně zásadní podstatou dotačního procesu v rámci vyhlášených investičních výzev, která výrazně ovlivňuje časovou náročnost, je skutečnost, že v rámci jedné dotační výzvy jsou podávány žádosti, jejichž administrace je nesmírně složitá, neboť to nejsou výzvy na jeden typ druh, zaměření investičního záměru, jako u ESI, ale je vždy pro oblast s velkou různorodostí investičních záměrů a projektů, vztahující se buď ke stávajícím sportovním zařízením a nebo k výstavbě nových sportovních zařízení různého typu, které je nezbytné vždy posoudit a vyhodnotit. I bez ohledu na tuto skutečnost sdělujeme, že NSA v roce 2023 podané žádosti ve 3 investičních výzvách na konci roku 2022 zpracovala a vyplatila. Celková doba trvání tohoto procesu byla 12 měsíců. Na konci roku 2023 (říjen, listopad) vyhlásila NSA 3 investiční výzvy, u kterých probíhá dokončení vyhodnocení, a je předpoklad, že budou tyto výzvy do konce 1. Q 2024 vyhodnoceny a následně, po splnění dalších podmínek ze strany žadatelů i vyplaceny. Jsme přesvědčeni, že době 5 měsíců na vyhodnocení dotačních výzev není dlouhou dobou, a nemůže to jakkoliv narušovat proces plánování regionálního rozvoje na straně ÚSC.

Závěr: Jsme přesvědčeni, že Národní sportovní agentura, která je poskytovatelem podpory ve sportu formou dotací ze státního rozpočtu, vyhláší dotační výzvy, které spadají, resp. se nějakým způsobem dotýkají regionálního rozvoje ÚSC, jsou dostatečně jednoduché, ale vždy tak, aby to respektovalo podmínky dané zákony, které jsou výše uvedeny. Je nezbytné si uvědomit, že vymezení oprávněnosti žadatelů, splnění stavební připravenosti, splnění podmínek spolufinancování apod. jsou základními podmínkami, které tam budou vždy, a které nelze jakkoliv při poskytování dotací ze státního rozpočtu obejít, právě s ohledem na podstatu, že se jedná o prostředky ze státního rozpočtu ČR.

Ve vztahu k urychlení procesu vyhodnocování výzev uvádí, že NSA v roce 2023 provedla systémová opatření, která vedly a vedou ke zrychlení procesu vyhodnocení jednotlivých žádostí v investičních výzvách, jak uvedeno v bodě 4.

- 5) Územní partneři požadují po MMR předložení seznamu aktuálně připravovaných komponent NPO s návrhem jejich parametrů.

Splněno

Aktualizovaná verze NPO, resp. CID (Prováděcí rozhodnutí Rady) byla schválena 10. října 2023. Aktualizovaná verze OA (Provozní ujednání) byla schválena 29. listopadu 2023. Tyto dokumenty obsahují finální znění komponent NPO a jejich parametrů. Toto znění bylo průběžně projednáváno s územními partnery.

Nad rámec plnění daného usnesení lze uvést, že územní partneři byli rovněž součástí příprav konkrétních výzev na podporu přípravy projektových dokumentací vyhlášených v rámci komponenty 4.1. MMR aktivně zapojilo územní i jiné relevantní partnery do nastavení parametrů všech aktuálně vyhlášených výzev na podporu přípravy projektů s cílem, aby nastavení odráželo absorpční kapacitu

území (počet žádostí podaných do výzev prozatím potvrzuje, že výzvy jsou pro území atraktivní) a zároveň byly naplněny požadavky Národního plánu obnovy, tj. podpora projektů souladných s cíli EU.

V průběhu přípravy výzev na podporu přípravy projektů se územní partneři účastnili celkem pěti společných jednání (a vzhledem k interaktivnímu charakteru těchto setkání a možnosti partnerů promluvit do nastavení výzev tyto můžeme bez nadsázky nazvat workshopy) konaných ve dnech 15. 8. 2023, 12. 9. 2023, 9. 10. 2023, 5. 12. 2023 a 29. 1. 2024. Z těchto společných jednání vzešly návrhy na nastavení parametrů jednotlivých výzev, avšak možnost uplatňovat podněty k návrhům výzev nebyla omezena pouze na uvedená prezenční setkání, návrhy výzev byly partnerům rozeslány i k písemným připomínkám.

Co se týče komponenty 2.10 Reforma dostupného bydlení, MMR od listopadu 2023 uspořádalo 2 pracovní skupiny s územními partnery k základním parametrům programu na podporu dostupného bydlení. Zároveň však nemůže komunikovat s územními partnery ve větší míře detailu, neboť v přípravě podmínek figuruje řada klíčových a doposud neznámých faktorů, zejména výsledek procesu notifikace programu dostupného bydlení ze strany Evropské komise, do kterého MMR vstoupilo již na jaře roku 2023. V současné době MMR čeká na zpětnou vazbu od EK (předpokládáme, že během jara 2024 budeme mít závěrečnou reakci ze strany EK).

Další setkání s územními partnery ke komponentě 2.10 se tak plánuje uskutečnit až po obdržení stanoviska EK. Zároveň MMR odeslalo základní parametry výzvy na dostupné bydlení v podobě nařízení vlády do MPŘ, znění NV je v souladu s projednávanými parametry, které byly začátkem 2024 konzultovány s územními partnery.

- 6) Územní partneři vyzývají MMR ke koordinované podpoře inovativních projektů na venkově např. v oblasti služeb a obslužnosti venkova. Současně vyzývají všechny resorty k harmonizaci dotačních titulů v této oblasti.

Ostatní resorty MV, MPO; MMR – O18 – OSARPPB

MMR prostřednictvím programu aplikovaného výzkumu Technologické agentury ČR spolupracuje se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR při výzkumu stavu a vývoje obslužnosti venkova, jako i dopadů příslušných jevů na rozvoj obcí, resp. kvalitu života jejich obyvatel. Z výzkumného hlediska byl zpracován projekt „Změny vybavenosti venkovských obcí základními službami a dopady na jejich obyvatele“. Tento projekt reagoval na diskuse týkající se občanské vybavenosti a různých druhů infrastruktur v obcích. Tento projekt je jedním z východisek pro systematickou podporu obslužnosti venkova ze strany MMR.

Intervenčním nástrojem je připravovaný Program rozvoje regionů 2024+, jenž je obsahem a cílem podobný aktuálně realizovanému PRR 19+, a počítá např. s podporou tzv.

Akce je pořádána/spolupořádána Národním orgánem pro koordinaci v rámci projektu:

OPTP 2021–2027, projekt Osobní náklady zaměstnanců implementujících DoP na MMR II, CZ.07.01.01/00/22_001/0000139

automatizovaných prodejen. Hybridní a samoobslužné prodejny podporovány v PRR24+ nebudou z důvodu překryvu s podporou ze strany MPO, které plánuje hybridní prodejny podporovat prostřednictvím Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, konkrétně výzvy: Technologie pro MAS (CLLD) a Digitální podnik – Virtuální podnik.

- 7) Územní partneři vyzývají vládu a resorty k zachování a eventuálně posílení alokací v národních dotačních titulech pro obce a rozšíření příjemců o církevní organizace tam, kde je to účelné (např. regionální rozvoj).

Vzhledem k ozdravnému balíčku týkajícího se rozpočtu pro rok 2024 nelze požadavku vyhovět.

- 8) Územní partneři apelují na MMR k iniciaci navýšení limitů pro zadávání veřejných zakázek a zakázek malého rozsahu.

Ministerstvo pro místní rozvoj připravuje novelizaci zákona o zadávání veřejných zakázek, která by měla obsahovat také navýšení limitů pro veřejné zakázky malého rozsahu z 2. mil. Kč na 3 mil. Kč v případě dodávek a služeb, a z 6 mil. Kč na 9 mil. Kč v případě veřejných zakázek na stavební práce. Současně je počítáno také s tím, že bude navrženo zavedení nových uveřejňovacích povinností zvyšující transparentnost zadávání veřejných zakázek. Tato oblast je vnímána jako priorita.

- 9) Územní partneři apelují na MF, aby bylo zachována původně nastavená pravidla spolufinancování ze státního rozpočtu u stávajících evropských dotačních programů.

Stanovisko MF:

MF již na jednání NSK, které se konalo dne 20. října 2023, informovalo, že již došlo dne 13. září 2023 k přijetí usnesení č. 699 vlády ČR o aktualizaci Pravidel spolufinancování na programové období 2021–2027. Aktualizace Pravidel spolufinancování měla za cíl reflektovat tzv. konsolidační balíček. Aktualizací došlo k povinnému navýšení spoluúčasti příjemců v přechodových regionech a hl. m. Praze. Na druhou stranu došlo ze strany MF k zachování podmínek spoluúčasti státního rozpočtu u příjemců v méně rozvinutých regionech a dále byly

Akce je pořádána/spolupořádána Národním orgánem pro koordinaci v rámci projektu:

OPTP 2021–2027, projekt Osobní náklady zaměstnanců implementujících DoP na MMR II, CZ.07.01.01/00/22_001/0000139

zachovány příznivé podmínky stanovené pro implementaci OP Zaměstnanost plus a OP Jan Amos Komenský a pro příjemce v hospodářsky a sociálně ohrožených územích. Aktuálně není plánována další aktualizace Pravidel spolufinancování.

- 10) Územní partneři požadují realizaci hlasování NSK na minulém jednání předloženého návrhu, o kterém nebylo hlasováno ani korespondenčně:

Návrh usnesení

NSK vyzývá Vládu ČR, zejm. MMR, MD, MPSV a MŠMT, aby zajistila navrácení cca 135 mil. EUR přesunutých z ESF+ do FS, konkrétně alespoň část přesunutou do OPD vrátit do OPZ+ a OP JAK, a to tak, aniž by tímto přesunem byla ohrožena alokace integrovaných nástrojů v OPD a alokace určená na drážní dopravu a inteligentní dopravní systémy (ITS) ve městech.

Nebylo přijato

- 11) Územní partneři se obávají dopadů úsporných opatření na pozemkové úpravy, která ohrožují nejen plánování nových projektů, ale dokonce realizaci již schválených a probíhajících pozemkových úprav.

Pozemkové úpravy jsou pro obce nepostradatelnou a zásadní aktivitou pro udržitelný rozvoj a zachování kvality života na venkově. Zároveň zásadním způsobem přispívají k zachování biodiverzity, přizpůsobování se změnám klimatu a k prostupnosti krajiny. Právě prostupnost krajiny má pozitivní vliv na rozvoj udržitelného turistického ruchu a přispívá k udržení kvalitního života na venkově a k dobrému soužití mezi místními obyvateli a stále větším počtem návštěvníků.

Reakce Státního pozemkového úřadu:

Státní pozemkový úřad svou činností výrazně ovlivňuje podobu venkovského prostoru a zásadním způsobem zasahuje do rozvoje regionů. Pozemkovými úpravami, které jsou jednou z nosných agend Státního pozemkového úřadu, pomáhá obcím v naplňování jejich strategií, a to jak v otázce budování infrastruktury, tak ochrany a tvorby životního prostředí.

Navrhovaná a prováděná opatření naplňují dlouhodobé záměry směřované na řešení problematiky sucha a zmírnění dopadů klimatických změn. Do krajiny se tak díky pozemkovým úpravám dostávají prvky protieroční ochrany v podobě větrolamů, průlehů nebo mezí. Vodohospodářská opatření pomáhají bezpečnému odtoku povrchových vod a chrání tak majetek obyvatel. Vodní plochy, ať velké vodní nádrže nebo drobné tůně, zároveň slouží k zadržení vody v krajině. Pro posílení ekologické stability území vznikají biokoridory, biocentra, remízky nebo aleje. Dalším z opatření, která jsou v rámci pozemkových úprav realizována, jsou opatření ke zpřístupnění pozemků, tedy sítě hlavních, vedlejších a doplňkových polních cest, budovaných jako zpevněné i nezpevněné účelové komunikace. Tato opatření mají pro obce široké využití, a to nejen pro hospodářské účely, ale i pro běžný život všech občanů. O této skutečnosti svědčí značný zájem zástupců obcí o pozemkové úpravy, a především následné realizace, kdy je v popředí vždy požadavek na realizace navržené cestní sítě. Tento druh opatření nabízí obyvatelům obcí, ale i dalším uživatelům krajiny, prostupnost území, zkrácení pojezdových vzdáleností a mnohdy jako přidanou hodnotu rekreační využití. Neméně

Akce je pořádána/spolupořádána Národním orgánem pro koordinaci v rámci projektu:

OPTP 2021–2027, projekt Osobní náklady zaměstnanců implementujících DoP na MMR II, CZ.07.01.01/00/22_001/0000139

významné je zajištění rychlejšího přístupu integrovaného záchranného systému na odlehlejší místa v případě neočekávaných událostí. Svou úlohu zastávají polní cesty také v případě předcházení, a v krajním případě při likvidaci, rozsáhlých lesních požárů.

Zrealizované a zkolaudované stavby předává Státní pozemkový úřad do vlastnictví obcí. Obce tak získávají majetek, který ze svých rozpočtů nejsou schopné pořídit. Proto je velice důležité zajištění průběžného a stabilního financování inženýrských činností a finanční podpora realizací pozemkových úprav.

Financování pozemkových úprav probíhá zpravidla ze státních prostředků, které jsou doplněny o prostředky z evropských zdrojů, zejména prostřednictvím Společné zemědělské politiky. Trendem politiky Evropské unie je realizace opatření, která zajišťují ochranu životního prostředí, adaptaci na změnu klimatu a opatření zelené infrastruktury podporující biodiverzitu. Přestože Státní pozemkový úřad ke své činnosti efektivně využívá všechny přidělené finanční prostředky a hledá nové zdroje, potýká se dlouhodobě s nedostatkem finančních prostředků a nedokáže tak pokrýt všechny aktuální potřeby realizací opatření vycházejících z plánů společných zařízení. Pro zajištění kontinuity provádění pozemkových úprav včetně realizací krajinných opatření, by měla optimální výše finančních prostředků dosahovat alespoň 2,6 mld. Kč ročně. V takové výši se však rozpočet pro pozemkové úpravy nedaří naplňovat již několik let.

Nepříznivá situace v otázce financování pozemkových úprav se může v čase projevit především v nepřípravenosti české krajiny odolávat projevům klimatické změny, což s sebou přinese jak škody ve venkovském prostoru, tak přímé škody na majetku obyvatel.

Pozemkové úpravy jsou hodnotným nástrojem, který zavádí do života venkova zásadní změnu v chápání vztahu ke krajině i způsoby jejího užívání. Státní pozemkový úřad si klade za cíl, co nejvíce využívat potenciál pozemkových úprav a přispívat tak k řešení aktuálních potřeb krajiny. Tyto snahy mohou být ovšem naplněny za předpokladu vzájemné synergie všech aktérů ovlivňujících venkovský prostor. Pro zachování potenciálu a síly pozemkových úprav je zároveň důležité zajištění kontinuálního financování.

Na základě výše uvedeného se plně ztotožňujeme s usnesením Národní stále konference.

Děkujeme za podporu pozemkových úprav a v případě potřeby jsme připraveni k těsnější spolupráci.